

Ärikorralduse instituut

Instituudi 2024. aasta teadus- ja arendustegevuse ülevaade

Instituudi 2024. aasta kuni 3 kõige olulisemat edulugu

* Ärikorralduse instituut aitas kaasa Tallinna kui rahvusvahelise teaduskoostöö keskuse ja nähtavuse suurendamisele, fookus oli innovatsiooni ja jätkusuutlikkuse teemadel. Juunis toimus instituudi korraldamise toel Tallinnas mitmeid rahvusvahelisi üritusi. OpenInnoTrain doktorantide koolitus, kus osales üle 100 inimese ja esindatud olid doktorandid üle maailma. Osalejad said nädala jooksul teaduse ja innovatsiooni mõjususe ja rolli üle suurte väljakutsete lahendamisel. Lisaks leidis aset rahvusvaheline innovatsioonikonverents ISPIM, mis tõi kokku üle 500 innovatsioonispetsialisti ja mõjuka arvamusiidri. Osalejate seas olid esindatud nii akadeemilised ringkonnad, ettevõtjad, konsultatsioonifirmad kui ka avalik sektor. Eduka koostöö tulemusel algatati DREAM+ projekt, mis on ligi 1 miljoni euro suuruse rahastusega partnerlus doktorantide-nooremteadurite koolitamiseks.

* Ärikorralduse instituudi teadlased viisid 2023. aasta kevadel läbi põhjaliku Eesti ettevõtluskeskkonna uuringu Globaalne Ettevõtlusmonitooring ehk GEM (Global Entrepreneurship Monitor). Tulemused avalikustati 2024. aasta detsembris koos ettevõtlusõppe lõpuüritusega. Kohal oli paneel (sh majandus- ja tööstusminister Erkki Keldo), välismeedia esindajad ning esitlust kanti otse üle ka Postimees veebilehel. Tulemuste valguses tõdeti, et Eestis on ettevõtluskeskkond mitmeski mõttes tugev, kuid püsivad ka väljakutsed, näiteks rahastuse kättesaadavus ja innovatsiooni arendamine.

* Oluliselt kasvanud interdistsiplinaarne koostöö erinevate uurimisgruppide vahel instituudi sees ja teiste instituudiväliste uurimisgruppidega, mis väljendub arvukates ühistes granditaotlustes ja tippfookuskeskuste tegevuses. Näiteks SOURCES tippkeskus, Õiglase üleminekufondi grandid, MKMi rahastatud projektid, Targa Linna taotlusvoorud jms.

TA valdkonna väljakutsed 2025. aastaks

Motiveeritud teadlaste järelkasvu kindlustamine, õppejõudude töömahu teadustöö osa suurendamine.

Meie uurimisgruppide identiteedi jätkuv tugevdamine, potentsiaali realiseerimine meie teadusarenduse tulevikuteemadel koostöös teiste uurimisgruppidega instituudis, ülikoolis ja laiemalt.

Teadustegevuse tulemuste nähtavuse ja kättesaadavuse suurendamine ühiskonnale ja praktikamaailmale olulistel tulevikuteemadel.

AI tööriistade rakendamine teadustöös ja teadlikkuse kasv.

TA valdkonna 2024. aasta väljakutsed ja nende tulemused

Väljakutse

- * Motiveeritud teadlaste, õppejõudude järelkasvu kindlustamine;
- * Meie uurimisgruppide identiteedi jätkuv tugevdamine, potentsiaali realiseerimine meie teadusarenduse tulevikuteemadel koostöös teiste uurimisgruppidega instituudis, ülikoolis ja laiemalt; projektijuhtimisvõimekuse arendamine meie uurimisteemadel rahastuse taotlemise edukuse suurendamiseks;
- * Teadustegevuse tulemuste nähtavuse ja kättesaadavuse suurendamine ühiskonnale ja praktikamaailmale olulistel tulevikuteemadel.

Täitmine/tulemused

Projektijuhtimisvõimekus on instituudis viimase aasa jooksul oluliselt kasvanud, nii tugitöötajate osas kui teadlaste projektijuhtimise võimete ja julguse osas. Avalikkusele oleme olnud nähtavad ja osalenud olulistest diskussioonides, aga see on vaja hoida jätkuvalt tähelepanu all. Jätkuvalt vajavad tähelepanu pikaajalised väljakutsed, mis on seotud järelekasvu leidmisega ja olemasolevate töötajate võimekuste arendamisega. Identiteeti tugevdamine on samuti järjepidev töö arvestades ka kiirelt arenevaid ühiskondlikke väljakutseid ja uusi tehnoloogiaid (sh AI).

Olulisemad soetatud seadmed

Koondhinnang instituudis kasutusel oleva taristu seisundi kohta

vajab uuendamist

Selgitus instituudis kasutusel oleva taristu seisundi kohta

Ergonoomia labor ja IT riistvara ja tarkvara on vaja arendada, eriti arvestates kasvavaid AI tehnoloogiaid ja andmeteaduse arengut, mis on seotud kõigi teadusvaldkondadega.

1 Majandusarvestuse uurimisrühm

Uurimisrühma juht

Jiri Strouhal, külalisprofessor, jiri.strouhal@taltech.ee

Uurimisrühma liikmed

Sefik Istemihan Demirag, Doktor, kaasatud professor
Natalie Aleksandra Gurvitš-Suits, Teaduste kandidaat, dotsent
Tarmo Kadak, Doktor, dotsent
Paavo Siimann, Doktor, vanemlektor
Mari Avarmaa, Doktor, vanemlektor
Vaiva Kiaupaite-Grušniene, Doktor, vanemlektor
Hla Thel Phyu, Magister, doktorant-nooremteadur
Levani Bzhalava, Doktor, järeldoktor-teadur
Jiri Strouhal, Doktor, külalisprofessor

Võtmesõnad

Eesti keeles

rahvusvahelise majandusarvestuse harmoniseerimine; finantstulemuslikkuse hindamine; kriitilised vaatenurgad majandusarvestuses; ESG aruandlus; majandusarvestuse õpetamine; reaalarvestus ja digitaliseerimine; kuluarvestus ja eelarvestamine; strateegiline juhtimisarvestus; rohearvestus; rahakäibe juhtimine; majandusarvestus finantsinnovatsioonis; tulemuslikkuse juhtimine

Inglise keeles

international accounting harmonisation, financial performance evaluation, critical perspectives in accounting, ESG reporting, accounting education, real-time accounting and digitisation, costing and budgeting, strategic management accounting, green accounting, cash flow management, earnings management, accounting for financial innovations, performance management

Uurimisrühma kompetentside tutvustus

Rühma ülevaade eesti keeles

Majandusarvestuse uurimisrühm on aktiivne mitmes uurimisvaldkonnas, kasutades nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid uurimismeetodeid. Uurimistöö on interdistsiplinaarne ning kasutab kriitilisi uurimismeetodeid uurimaks ülaltoodud teemasid. Uurimisrühm on aktiivselt seotud professionaalsete majandusarvestusega seotud asutustega nii Eestis kui ka mujal maailmas ning samuti konsulteeritakse aktiivselt Eesti valitsusasutustega strateegiliste arendus- ja koolitusprogrammide osas.

Rühma ülevaade inglise keeles

The accounting research group is active in various related research fields, using both quantitative and qualitative research methods. The research is interdisciplinary and uses critical research methods to explore some of the above research themes. The group has active and growing links with business organisations both in Estonia and worldwide and is also actively consulting Estonian government institutions on their strategic development and training

programmes of their members.

Viimaste aastate olulisemad projektid:

VERT23088 Finantssektori spetsialistide koolitamine keskkonna-, sotsiaal- ja valitsemisalaste projektide ning investeringute teemal 2023 - 2026

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/e587877f-8cda-46e9-afc6-9fddf5f39e30>

TF23058 ESG aruandluse automatiseerimine 2023 - 2024

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/e5157013-9132-4b82-97ea-a8e6f391b871>

VEU22026MM1 Demoprojekt "Tehisintellektil põhineva, tootmisprotsesside automaatse modelleerimise, planeerimise ja optimeerimise tarkvararoboti prototüübi loomine ja valideerimine Aktaprint OÜs" 2024 - 2024 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/b362fa53-3211-47a1-86eb-c95c8b445a2d>

LMEAE24054 Side ühenduvuse arengu tulevikutrendid, uute tehnoloogiate ülevaade ja võimalused ning kasutuspotentsiaal Eesti vaates 2024 - 2024

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/4e7361b2-4389-4f3e-a3fc-aae20264630a>

VERT23011 Blockchaini kasutamine keskkonnatehnikas: Avatud interdistsiplinaarne õpe 2022 - 2025 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/8e6a7bf0-8b0f-4e15-a36a-b7e9eb999fc5>

Viimaste aastate olulisemad artiklid:

Laidroo, Laivi; Küttim, Merle; Rumma, Kirsti; Siimann, Paavo; Avarmaa, Mari (2024). Mandatory annual report filings of private companies – why late or missing? *Baltic Journal of Management*, 19, 1, 123–144. DOI: 10.1108/BJM-11-2022-0431.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/eacce349-9b68-42ba-9b4c-be18bc04d7c1>

Kadak, Tarmo; Laitinen, Erkki K. (2023). How different are performance management systems? Empirical typology of performance management systems. *Journal of Business Economics and Management*, 24 (2), 368–386. DOI: 10.3846/jbem.2023.19248.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/ed651325-aa0b-44d0-94c5-de561f803ddb>

Avarmaa, M.; Torkkeli, L.; Laidroo, L.; Koroleva, E. (2022). The interplay of entrepreneurial ecosystem actors and conditions in FinTech ecosystems: An empirical analysis. *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation*, 18 (4), 79–113. DOI: 10.7341/20221843.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/0724d74e-a02f-4688-854f-6faba50e33b4>

Gurviš-Suits, N. A.; Sidorova, I. (2022). Decade of Sustainability Reporting in EU: Main Changes and Trends. Case of Companies Listed on NASDAQ OMX Baltic Main List. *European Integration Studies*, 1 (16), 78–86. DOI: 10.5755/j01.eis.1.16.31241.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/5051375c-9385-4ff8-acbe-7c18eb4fa7a9>

Leoni, G.; Lai, A.; Stacchezzini, R.; Steccolini, I.; Brammer, S.; Linnenluecke, M.; Demirag, I. (2022). The pervasive role of accounting and accountability during the COVID-19 emergency. *Accounting Auditing & Accountability Journal*, 35 (1), 1–19. DOI: 10.1108/AAAJ-10-2021-5493.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/0871c0aa-99b7-47f6-a29b-b698ba8aba14>

Uurimisrühma lõppenud aasta rahvusvahelisel tasemel väljapaistvad teadustulemused

Eesti keeles

Majandusarvestuse uurimisrühm jätkab projektidega, mis keskenduvad finantsaruandluse ja ettevõtja sotsiaalse vastutuse vahelistele seostele kahe suurprojektiga (ELi taksonoomiaaruandluse automatiseerimine; finantssektori spetsialistide koolitamine keskkonna, sotsiaalse juhtimise projektide ja investeeringute alal). Alates 2024. aastast ollakse kaasuuri ja Chartered Institute of Management Accountants poolt rahastatavas rakendusuringute projektis, mis keskendub ESG aruandlusele Tšehhi ja Eesti sidusrühmade vaatenurgast (põhitäitja on Skoda Auto University, Tšehhi ja projektijuht on Jiří Strouhal põhimõtteliselt nii SAU kui ka ARG jaoks). Ettevõtete sotsiaalse vastutuse ja keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja äriühingu üldjuhtimisega seotud kaalutluste aruandlus on tänapäeval väga aktuaalne, sest alates 2024. aastast on kõik börsil noteeritud äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse muud kui finantsaruandlust käsitlevat direktiivi, kohustatud koostama oma esimesed keskkonnavalased, sotsiaalsed ja äriühingu üldjuhtimisega seotud aruanded ning alates 2025. aastast on kohaldamisala palju laiem, hõlmates kõiki suuri äriühinguid ja teataval määral ka äriühinguid, kes on osa suure (või noteeritud) äriühingu väärtusahelast. Keskendumine sellele valdkonnale jätkub ka järgnevatel aastatel, saadud andmed lubavad asjakohaseid teadustöö väljundeid alates 2025. aastast. 2024. aastal avaldas majandusarvestuse uurimisrühm mõjutegurite ajakirjas (Baltic Journal of Management) ühe artikli.

Inglise keeles

The Accounting research group continues in its projects focused on the linkage between financial reporting and CSR with two major projects (EU Taxonomy Reporting Automation; Training Finance Sector Professionals on Environment Social Governance Projects and Investments). From 2024 is also co-investigator of the applied research project funded by the Chartered Institute of Management Accountants focusing on ESG Reporting from the perspective of Czech and Estonian stakeholders (the main investigator is Skoda Auto University, Czechia, and the project manager is Jiří Strouhal basically for both SAU as well as ARG). The CSR and ESG reporting is very topical these days as since 2024 all listed companies being under a non-financial reporting directive were obliged to prepare their first ESG reports and since 2025 the scope is way wider covering all large companies, and to certain extent also companies being a part of value chain of a large (or listed) company. The focus on this area will continue also in future years, gained data promise relevant research paper outputs from year 2025 onwards. In 2024 there was published by accounting research group one paper in impact factor journal (Baltic Journal of Management).

Rühma TA seotus ühiskonnas aktuaalsete probleemidega ning neile lahenduste pakkumisega

Eesti keeles

Majandusarvestuse uurimisrühm keskendub kaasaegsetele majandus-, sotsiaal- ja poliitikaküsimustele. Grupi põhiteemad on rahvusvaheline raamatupidamise ühtlustamine, ESG aruandlus, finantstulemuste hindamine, reaalse majandusarvestus ja digitaliseerimine, strateegiline juhtimisarvestus, kuluarvestus ja eelarvestamine ning tulemuslikkuse juhtimine.

2024. aastal tegeles töörühm peamiselt ESG aruandlusprobleemidega, arvestades oma 3 projekti seotud valdkonnas ning korraldas 18. detsembril 2024 CIMA-ga seotud projektitöötoa, mis keskendus ESG aruandluse väljavaadetele Eestis.

Samuti tegelevad grupi liikmed aktiivselt Eesti VKE-de nõustamisega ESG aruandluse osas, pakkudes koolitusi ja osaledes kutseksamite ettevalmistamisel. Samuti on grupil aktiivsed ja kasvavad sidemed Eesti Raamatupidajate Koguga. Rühmajuht Jiří Strouhal on Tšehhi Kutseliste Raamatupidajate Assotsiatsiooni emeriitpresident ja ka praegu Tšehhis toimiva professionaalsete raamatupidajate sertifitseerimissüsteemi autor (eksameid korraldab Tšehhi Vabariigi Raamatupidajate Liit). Ta on nimetatud ka Tšehhi Vabariigi Audiitorite Koja finantsaruandluse I eksami eksamineerijaks.

Inglise keeles

The Accounting research group focuses on contemporary economic, social and policy issues. The key topics of the group are international accounting harmonisation, ESG reporting, financial performance evaluation, real-time accounting and digitisation, strategic management accounting, costing and budgeting, and performance management.

In 2024, the group addressed mostly ESG reporting issues considering its 3 projects within the approached area and on 18 December 2024 has organised a CIMA related project workshop focused on the perspectives of ESG reporting in Estonia.

Group members are also active in advising Estonian SMEs on ESG reporting, providing trainings and participating in the preparation of vocational exams. The group has also active and growing links with the Association of Estonian Accountants. The group leader, Jiří Strouhal, is President Emeritus of the Association of Czech Professional Accountants and also the author of the currently run certification scheme for professional accountants in Czechia (exams are organised by Union of Accountants Czech Republic). He is also appointed as the examiner of Financial Reporting I exam at Chamber of Auditors Czech Republic.

Info uurimisrühma rakendusliku väljundiga TA kohta

Senised rakendused ettevõtluses, majanduses, ühiskonnas

Projektid, mis keskendusid jätkusuutlikkusele ja ESG-ga seotud teemadele:

VERT23088 – finantssektori spetsialistide koolitamine keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalaste projektide ja investeeringute alal

Vastutav uurija: Natalie Gurvitš-Suis

Grupi liikmed: Mari Avarmaa, Tarmo Kadak, Vaiva Kiaupaite-Grušniene

Rahastaja: Euroopa Komisjon

Rahastamine: 78 060 eurot

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/e587877f-8cda-46e9-afc6-9fddf5f39e30>

TF23058 – ELi taksonoomiaaruandluse automatiseerimine

Vastutav uurija: Tarmo Kadak

Grupi liikmed: Natalie Gurvitš-Suits, Vaiva Kiaupaite-Grušniene

Rahastaja: Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus

Rahastamine: 71 750 eurot

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/e5157013-9132-4b82-97ea-a8e6f391b871>

R560 – Ettevõtete valmisolek uuteks ESG aruandlusnõueteks: Tšehhi ja Eesti juhtum

Vastutav uurija: Jiří Strouhal

Grupi liikmed: Natalie Gurvitš-Suits, Tarmo Kadak

Rahastaja: CIMA (Chartered Institute of Management Accountants)

Rahastamine: 5 000 GBP

CA23157 – Elutsükli jätkusuutlikkuse mitmevaatelse hindamise Euroopa võrgustik (MultiViewLCSA)

Meetme juht: Wei Wang (Rootsi)

Grupi liige: Jiří Strouhal (MC liige Eestist)

Rahastaja: Euroopa Komisjon Cost Actions'i kava kaudu

<https://www.cost.eu/actions/CA23157/>

Projekt keskendus tehisintellektile protsesside optimeerimisel:

VEU22026MM1 – Demoprojekt "Tehisintellektil põhineva tarkvararoboti prototüübi loomine ja valideerimine tootmisprotsesside automaatseks modelleerimiseks, Vastutav uurija: Tarmo Kadak

Rahastaja: Euroopa Komisjon; Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Rahastamine: 48 000 eurot

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/b362fa53-3211-47a1-86eb-c95c8b445a2d>

Projektid, mis keskenduvad uutele tehnoloogiatele ja plokiahelale:

LMEAE24054 – sideühenduse arengu tuleviktrendid, ülevaade uutest tehnoloogiatest ja võimalustest ning kasutuspotentsiaal Eesti vaatenurgast

Vastutav uurija: Mari Avarmaa

Rahastaja: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Rahastamine: 3 000 eurot

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/4e7361b2-4389-4f3e-a3fc-aae20264630a>

VERT23011 – Plokiahel keskkonna heaks: avatud interdistsiplinaarne haridus murranguliste muutuste loomise kohta mõjukate hajusraamatu tehnoloogia rakenduste kaudu

Vastutav uurija: Viktoria Voronova

Grupi liige: Istemi Demirag

Rahastaja: Euroopa Komisjon

Rahastamine: 78 772 eurot

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/8e6a7bf0-8b0f-4e15-a36a-b7e9eb999fc5>

Uurimisrühma TA rakenduskompetentsid ettevõtluskoostöök

TA põhised teemad:

- Tehisintellekti ja plokiahela rakendused keskkonnas ja kestlikkuses
- Platvormide väljatöötamine keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja äriühingu üldjuhtimisega seotud probleemidest teatamiseks
- Suunised majanduse jätkusuutlikuks taastumiseks ja ülesehitamiseks

Koolitus (majandusarvestuse ja juhtimise teemad):

- Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga seotud tulemuslikkuse juhtimine ja kontroll era- ja avaliku sektori ettevõtetes
- Kriisiohje tulemus- ja kontrollisüsteemide hindamine ja arendamine

- Keskkonnavalased, sotsiaalsed ja äriühingu üldjuhtimisega seotud kaalutlused ning tehisintellekti ja muude sarnaste platvormide kasutamine probleemidest teatamise hõlbustamiseks
- Majandusarvestuse roll ettevõtlusinvesteeringutes ja raamatupidamistehnoloogiate digitaliseerimises
- Raamatupidamine ja ärieetika

Ettevõtluskoostöö eesmärk

- Keskkonnavalase, sotsiaalse ja äriühingu üldjuhtimisega seotud aruandluse töhustamine ja hõlbustamine
- Digiteerimise ja tehisintellektiga seotud tehnoloogiate kasutuselevõtt aruandluses ja hindamises, kestlikkuse ja tulemuslikkuse hindamisel ning ettevõtete kontrolliküsimustes

Täiendav info:

Uurimisrühma seotus TalTech TA prioriteetse suunaga (kuni kaks olulisemat suunda):

- 4. Innovaatilised ettevõtted ja tulevikku vaatav riigivalitsemine
-

Uurimisrühma tegevusega seotud teadusvaldkond – kuni 2 alamvaldkonda Frascati Manuaali klassifikaatori alusel ja kuni 3 teaduseriala CERCSi klassifikaatori alusel.

Frascati Manuaali teadusvaldkonnad:

5.2 Majandusteadus ja ärindus

CERCSi teaduserialad:

S192 Raamatupidamine

S189 Organisatsiooniteadus

S190 Ettevõtete juhtimine

Hinnang rühma kasutuses olevale TA taristule (sh kollektioonid ja andmekogud), piisavus ja seisund

Hinnang seisundile:

piisav

Seisundi selgitus:

Teadustööde kvaliteedi ja kvantiteedi tõstmiseks on vaja juurdepääsu asjakohastele andmebaasidele. Kasulik võib olla ka tehisintellekti tööriist kirjandusest ülevaate saamiseks (hoolimata selle praegustest plussidest ja miinustest).

Uurimisrühma liikmete osalus oluliste TA&I-ga seotud välisorganisatsioonide töös lõppenud aastal
Jiří Strouhal jätkab ajakirjade Journal of Competitiveness (WoS, Scopus), International Advances in Economic Research (WoS, Scopus) ja International Journal of Entrepreneurial Knowledge (ERIH+) toimetuskolleegiumi liikmena.

Tarmo Kadak jätkab ajakirja International Journal of Management and Enterprise Development (Scopus) toimetuskolleegiumi liikmena.

Kolm kõige olulisemat välis- ja kolm kõige olulisemat Eesti koostööpartnerit
Välispartnerid:

- Vaasa Ülikool (koostöö prof. Erkki Laitineniga)
- Škoda Auto University, rahanduse ja raamatupidamise osakond (projekt CIMA)
- Kutaisi Ülikool (koostöö ärireeetika uurimisetepaneku osas)

Eesti partnerid:

- Tartu Ülikool, rahanduse ja majandusarvestuse osakond (dr Kertu Läätsa meeskond)
- Eesti Raamatupidajate Kogu
- Eesti Audiitorühing

Rühma liikmete TA populariseerimisega seotud tegevused

Populariseerimise aktiivseim grupiliige on Paavo Siimann oma podcastidega, mis keskenduvad tegelikele majandusarvestuse- ja maksuteemadele. <https://podcast.ee/otsi/paavo-siimann/>

Doktorant-nooremteadur Anna Litvinenko avaldas artikli Äripäevas (TTÜ teadur: tegelik olukord tehisaru kasutamise Eestis) pankades. <https://www.ituudised.ee/arvamused/2024/10/29/taltechi-teadur-tegelik-olukord-tehisaru-kasutamisega-eesti-pankades>

Tarmo Kadak avaldas artikli Visionest Instituudis. Tulemuslikkuse juhtimine.

Analüüsimine ja

soovitused. <https://visionest.institute/2024/12/06/tulemuslikkuse-juhtimine-analuusimine-ja-soovitused/>

Rühma liikmete rahvusvahelisel ja riiklikul tasemel olulised tunnustused lõppenud aastal

Riiklikud:

- Jiří Strouhal – 2024. aasta Delta trendipäevade esineja (12. november 2024, Tartu, Eesti)

Rahvusvahelised:

- Jiří Strouhal – täiskogu esineja seminaril "Rohelisema tuleviku suunas: seminar kestlikkuse ja ringmajanduse teadusuuringute praeguste suundumuste kohta" (24. september 2024, Pardubice, Tšehhi)
- Jiří Strouhal – 2024. aasta rahvusvahelise personali- ja ettevõttejuhtimise konverentsi (25.–27. oktoober 2024, Guilin, Hiina) peaesineja
- Jiří Strouhal nimetati WSB Ülikooli Dabrowa Gornicza (Poola) juhtimise osakonna kaasprofessori dr Hab. Joanna Kurowska-Pyszi edutamise hindamiskomisjoni liikmeks Libereci Tehnikaülikooli (Tšehhi) täisprofessoriks (nimetati ametisse 24. oktoobril 2024, pooleli)

Rühma liikmete osalemine TA tegevusega seonduvalt ettevõtete nõustamistes
Majandusarvestuse uurimisgrupi liikmed viivad iga-aastaselt läbi raamatupidaja kutsekvalifikatsiooni eksamite koolitusi koostöös Eesti Raamatupidajate Koguga.

Uurimisrühma veebilehe aadress

Eesti keeles

<https://taltech.ee/arikorralduse-instituut/uurimisruhmad#p14697>

Inglise keeles

2 Turunduse uurimisrühm

Uurimisrühma juht

Iivi Riivits-Arkonsuo, kaasprofessor, iivi.riivits@taltech.ee

Uurimisrühma liikmed

Iivi Riivits-Arkonsuo, Doktor, kaasprofessor
Katrín Paadam, Doktor, vanemteadur
Linda Desiree Hollebeek, Doktor, kaasatud professor
Liis Ojamäe, Doktor, dotsent
Oliver Parts, Doktor, dotsent
Jana Kukk, Doktor, vanemlektor
Kristel Kaljund, Doktor, lektor
René Arvola, Doktor, vanemlektor
Helen Vaikma, Magister, doktorant
Airi Freimuth, Magister, doktorant
Volker Kuppelwieser, Doktor, külalisprofessor
Huma Ittefaq, Magister, doktorant-nooremteadur
Eliis Salm, Magister, doktorant-nooremteadur
Aditi Sarkar, Doktor, nooremprofessor

Võtmesõnad

Eesti keeles

kliendikogemus; teenuste turundus; linnauuringud; klientide ja sidusrühmade kaasamine; kliendi teekond; sidusrühmade teekond; teenuse taastamistegevus

Inglise keeles

customer experience; service marketing; urban studies; customer and stakeholder engagement; customer journey; stakeholder journey; service recovery management

Uurimisrühma kompetentside tutvustus

Rühma ülevaade eesti keeles

Uurimistöö hõlmab nelja eraldi uurimissuunda, mis on tihedalt seotud uudsete õppimise ja õpetamise kontseptsioonidega.

* Tarbimine on oluline teema, mis käsitleb tarbijakäitumise teooriaid, kliendikogemust, tarbijate teekondi ja eetilist ning säästvat tarbimist. Valdakonna tööd hõlmavad uuringuid, mis keskenduvad kogemuste disainimisele ja terviklikele kliendikogemustele, puudutades muuhulgas digitaalset transformatsiooni turunduse vaatenurgast.

* Teenusedisaini suund tugineb dLabi algatusele, arendades olemasolevaid ja luues uusi koostöövorme, sh läbi teenusedisaini konverentside. Teenuste turunduse teine suund keskendub mängustamisstrateegiate rakendamisele tervishoiuteenuste tõrgete ja taastamise kontekstis. Selle projekti raames teeme koostööd Verona Ülikooliga. Meie eesmärk on käsitleda küsimusi, mis puudutavad tervishoiuteenuste osutajate kaasatust digitaalses lahenduses, kasutades nii kvalitatiivseid kui ka kvantitatiivseid meetodeid.

* Teenuste ja suhteturunduse valdkonna alased uuringud keskenduvad lõpp- ja äritarbija kaasamisele, digitaalse väärtuse ühisloomele, pakkujate ja tarbijate distsiplineerimisele ja nõuetele vastavusel põhinevale suhtlemisele. Teematika eestvedaja kaasatud professor L. Hollebeek kuulub Clarivate 1% maailma enimviidatud sotsiaalteadlase hulka. Kliendi-pakkuja suhete, teenuseosutamise ja parendamise ja kliendi kaasatuse kriitiline uurimine on loonud uued, tipptasemel teooriad, mida täiendab sidusrühmade koostöö uurimine teenuse/toote innovatsioonis.

* Linna- ja eluasemeuuringute uurimussuund käsitleb linnareaalsuste muutumist, mõtestades seda sotsiaal-majanduslike, kultuuriliste ja ruumilis-materiaalsete protsesside vahelistes seostes ning individuaalsete ja institutsionaalsete strateegiade vastastikmõjus. Elamisruumi ja avaliku ruumi protsesse analüüsitakse interdistsiplinaarses perspektiivis, hõlmates sotsioloogilisi, arhitektuuri- ja linnaplaneerimise ning äriuuringute alaseid teoreetilisi-metodoloogilisi lähenemisi. Hiljutiste uuringute hulka kuuluvad näiteks projektid Tallinna Vanalinna elanike ja kinnisvaraomanike ootustest pärandruumi jätkusuutlikul arendamisel või elanike (sh noored) individuaalsete eelistuste ja valikute kujunemisest linna eluasemeturul, sh eraüüriturul.

Rühma ülevaade inglise keeles

Research within the group spans four separate sets of projects, which are closely aligned with novel learning and teaching.

* Consumption is an important topic that addresses theories of consumer behavior, customer experience, consumer journeys, ethical and sustainable consumption. Work in the field includes research focused on experience design and holistic customer experiences, also touching on digital transformation from a marketing perspective.

* The sub-stream of service design is focused around the new dLab initiative, building upon existing and forging new collaborations, including through the collaborative Service Design Conference. Another stream of services marketing focuses on applying gamification strategies in service failure and recovery of healthcare services. We collaborate with Verona University on this project. We aim to address questions related to healthcare service providers' engagement with digital solutions using qualitative and quantitative methods.

* In services and relationship marketing, the investigations focus on customer service-related engagement, digital value co-creation, disciplining and compliance-based interactions between providers and consumers. Empirical and conceptual studies from all four sub-streams of this research area have appeared in top journals in the area. The topic is led by Professor L. Hollebeek. Critical examinations of customer-provider relationships, service provision, recovery management, and customer engagement have produced new,

state-of-the-art theories complementing research on the stakeholders' interplay in service/product innovation. The sub-stream of service design is focused on the new d.Lab initiative, building upon existing and forging new collaborations.

* Urban and residential research stream focuses on transforming urban realities conceived within the interplay of socio-economic, cultural and spatial-material processes, as well as within the reciprocity of individual and institutional strategies. The interdisciplinary perspective introduced in the analysis of processes observed in residential and public spaces incorporates theoretical and methodological approaches applied in sociological, architectural, planning and business studies. The latest research projects encompass inquiries of, for example, residents' and property owners' expectations towards sustainable development of heritage space in Tallinn Old Town; formation of citizens' (incl. youth) preferences and choices at urban residential markets, including private rental markets; or, supporting residents' year-round active mobility (in cooperation with Sustainable value chain management research group).

Viimaste aastate olulisemad projektid:

MINM23017 Globaalne ettevõtlusmonitooring 2023 Eesti uuring 2023 - 2024
<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/9b718d68-d821-4a65-be9e-95750d78bc93>

TF23058 ESG aruandluse automatiseerimine 2023 - 2024
<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/e5157013-9132-4b82-97ea-a8e6f391b871>

VHE22005 RENEW Mitteraudmetalletest E-jäätmetest epoksiidi ja metalli ringlus 2022 - 2024
<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/e1e96376-8ebd-475a-8958-ce7adb6629b1>

LMME23109 ETAGi pakutavate välisteaduskoostöömeetmete mõju analüüsi kvalitatiivne osa 2023 - 2024
<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/8848ab98-6dc0-4086-acd8-bcc132e9ca22>

Viimaste aastate olulisemad artiklid:

Hollebeek, Linda D.; Anselmsson, Johan; Adomaviciute-Sakalauske, Karina; Krumm, Kristo; Jansson, Johan; Wait, Marius; Ooi, Beewah; Riivits-Arkonsuo, Iivi; Lubbe, Isolde (2024). Online Content Creators' and Viewers' Interdependent Journeys. *Services Marketing Quarterly*, 45 (3), 296 –318. DOI: 10.1080/15332969.2024.2364128. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/dc49bb4c-8b4e-4117-9cf7-ae41d4613e92>

Ittefaq, Huma; Akhtar, Naeem; Siddiqi, Umar Iqbal; Islam, Tahir; Kuzior, Aleksandra (2024). The betrayal puzzle: Unraveling the connection between inauthenticity, corporate wrongdoing and brand betrayal with avoidance and reparation. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 76, #103597. DOI: 10.1016/j.jretconser.2023.103597. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/30856039-16ba-418a-ba07-d6d3ea4a8f45>

Akhtar, Naeem; Ittefaq, Huma; Siddiqi, Umar Iqbal; Islam, Tahir; Hameed, Zahid; Kuzior, Aleksandra (2024). Zero-COVID and retail: Using multi-wave data to examine the role of perceived risk and psychological factors in shopping abandonment. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 78,

#103737. DOI: 10.1016/j.jretconser.2024.103737.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/c7131e53-11e7-4116-a02e-33aff7a73029>

Hollebeek, Linda D.; Urbonavicius, Sigitas; Sigurdsson, Valdimar; Arvola, René; Clark, Moira K. (2023). Customer Journey Value: A Conceptual Framework. Journal of Creating Value, 9 (1), 8–26. DOI: 10.1177/23949643231157155. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/faa47139-21d1-4f7b-a014-d25db897fed>

Hollebeek, Linda D.; Parts, Oliver; Urbonavicius, Sigitas; Riisalu, Rein; Adomaviciute-Sakalauske, Karina; Jansson, Johan (2024). Consumers' online brand-related misinformation engagement: a weapons of influence perspective. Journal of Strategic Marketing. DOI: 10.1080/0965254X.2024.2380657. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/17f8b8b0-f56a-41ac-ac64-f10cf452645b>

Uurimisrühma lõppenud aasta rahvusvahelisel tasemel väljapaistvad teadustulemused

Eesti keeles

Kaasatud professor Linda Hollebeek valiti viiendat aastat järjest Clarivate enimsiteeritud autorite hulka. Kokku on nimekirjas üle maailma 6886 teadlast, sealhulgas 41 majanduse ja äri valdkonnas. 2024. aastal on nimekirjas vaid 7 turundusprofessorit.

Inglise keeles

Adjunct Professor Linda Hollebeek was selected for the fifth consecutive year among Clarivate's Highly Cited Authors. A total of 6886 researchers are included in the list globally, and 41 in Economics and Business. Only 7 Marketing Professors are on the list in 2024.

Rühma TA seotus ühiskonnas aktuaalsete probleemidega ning neile lahenduste pakkumisega

Eesti keeles

Osalemine uurimisprojektides koostöös teiste ärikorralduse instituudi uurimisrühmadega ning ehituse ja arhitektuuri instituudis (inseneriteaduskonnas).

Läänemere piirkonna aktiivse liikuvuse lahendused - pimedaajal ja kõikides ilmastikuoludes

(Liis

Ojamäe) <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/90af0294-eae6-4bab-9ede-1e61989fbc8>

Korterelamute piirkonna nädisrenoveerimine hubaseks elukeskkonnaks (Liis Ojamäe ja Katrin

Paadam) <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/dbec3bbd-f2a1-45fb-a271-78f6d99130dd>

Inglise keeles

Participation in the research projects in cooperation with other research groups in the Department of Business Administration as well as in the Department of Civil Engineering and Architecture (School of Engineering).

Liis Ojamäe as senior research staff member: „Baltic Sea region Active mobility Solutions - in darkness and all weather conditions“, BATS (Interreg Baltic Sea Region).

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/90af0294-eae6-4bab-9ede-1e61989fbc8>

Liis Ojamäe and Katrin Paadam as research staff: „Demonstrating a model of collaborative pre-fabricated reinvention of modernist districts into cosy living environments“, SOFTAcademy (European Urban Initiative). <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/dbec3bbd-f2a1-45fb-a271-78f6d99130dd>

Info uurimisrühma rakendusliku väljundiga TA kohta

Senised rakendused ettevõtluses, majanduses, ühiskonnas

Turunduse uurimisgrupi teenusedisaini laboris väljatöötatud disainimeetodika.

Uurimisrühma TA rakenduskompetentsid ettevõtluskoostöös

Turunduse uurimisgrupi teenusedisaini laboris väljatöötatud disainimeetodika sobib ettevõtete äriprobleemide ja väljakutsete lahendamiseks ning arendustöök mis tahes organisatsioonis. Rakendatav disainimõtlemine lähtub sellest, et ressursid, mis on kulutatud teenuse arendamiseks, oleksid võimalikult kasulikud ja kasumlikud.

Ettevõtluskoostöö eesmärk

Teenusedisaini labori (dLab) koostööpartneriteks on olnud Postimees Grupp, Eesti Energia, Swedbank, Südameapteek, Omniva, Telia Eesti, Riigikantselei, EAS, Päästeamet, Rahvusraamatukogu, If-kindlustus. Iga teenusedisaini kursuse jaoks otsitakse koostöö konkreetse ettevõttega, kellega koostöös disainivad magistrandid ettevõtte äriolulistele probleemidele lahendust pakkuva teenuse.

Täiendav info:

Uurimisrühma seotus TalTech TA prioriteetse suunaga (kuni kaks olulisemat suunda):

- 4. Innovaatilised ettevõtted ja tulevikku vaatav riigivalitsemine
- 1. Targad ja energiatõhusad keskkonnad

Uurimisrühma tegevusega seotud teadusvaldkond – kuni 2 alamvaldkonda Frascati Manuaali klassifikaatori alusel ja kuni 3 teaduseriala CERCSi klassifikaatori alusel.

Frascati Manuaali teadusvaldkonnad:

5.4 Sotsioloogia

CERCSi teaduserialad:

S191 Turu-uuringud

S210 Sotsioloogia

S190 Ettevõtete juhtimine

Hinnang rühma kasutuses olevale TA taristule (sh kollektsioonid ja andmekogud), piisavus ja seisund

Hinnang seisundile:

hea

Seisundi selgitus:

Kasutame Eurostati andmebaase, samuti meie raamatukogus olevaid majanduse valdkonna andmebaase.

Uurimisrühma liikmete osalus oluliste TA&I-ga seotud välisorganisatsioonide töös lõppenud aastal

Kolm kõige olulisemat välis- ja kolm kõige olulisemat Eesti koostööpartnerit

Välispartnerid:

- NEOMA Business School
- Verona Ülikool, Ettevõtluse osakond
- Ingolstadt Katoliiklik Ülikool, Ettevõtluse osakond

Eesti partnerid:

-
-
-

Rühma liikmete TA populariseerimisega seotud tegevused

Eliis Salm, Eliis Salm: viie kõige rohkem tarbiva riigi hulka! - Trialoog
[<https://trialoog.taltech.ee/eliis-salm-viie-koige-rohkem-tarbiva-riigi-hulka/>]

Eliis Salm, Eliis Salm: kuidas pidutseda rohepöörde ajastul? - Trialoog
[<https://trialoog.taltech.ee/eliis-salm-kuidas-pidutseda-rohepoorde-ajastul/>]

Jana Kukk, Jana Kukk: Innovatsioon ei seisne tehnoloogias, vaid käitumise muutmises | Bioneer
[<https://bioneer.ee/jana-kukk-innovatsioon-ei-seisne-tehnoloogias-vaid-k%C3%A4itumise-muutmises>]

Rühma liikmete rahvusvahelisel ja riiklikul tasemel olulised tunnustused lõppenud aastal

Riiklikud:

Rahvusvahelised:

Linda Hollebeek Clarivate enimsiteeritud autorite hulgas.

Rühma liikmete osalemine TA tegevusega seonduvalt ettevõtete nõustamistes

[Uurimisrühma veebilehe aadress](#)

Eesti keeles

<https://taltech.ee/arikorralduse-instituut/uurimisruhmad#p15079>

Inglise keeles

3 Ettevõtluse uurimisrühm

Uurimisrühma juht

Aki Harima, kaasprofessor tenuuris, aki.harima@taltech.ee

Uurimisrühma liikmed

Susanne Durst, Doktor, kaasatud professor

Urve Venesaar, teaduste kandidaat, emeriitprofessor

Sirje Ustav, Doktor, vanemlektor

Airi Noppel, Magister, doktorant-nooremteadur

Tommaso Aguzzi, Magister,

Basel Osama Sayed Ahmed Hammoda, Doktor, nooremteadur

Elisabeth Paula Martina Kraut, Magister, doktorant

Ekaterina Demiankova, Magister, doktorant-nooremteadur

Talshyn Tokyzhanova, Magister,

Jan Harima, Doktor, teadur

Aki Harima, Doktor, kaasprofessor tenuuris

Jaime Joel Rodriguez Santiago, Magister, doktorant-nooremteadur

Ruzlin Akter, Magister, doktorant-nooremteadur

Võtmesõnad

Eesti keeles

ettevõtluse ökosüsteemid; ettevõtlusõpe; kaasav ettevõtlus; migratsioon; hargmaisuus; ettevõtluspädevused; ettevõtlik kasv; sotsiaalne ettevõtlus; jätkusuutlik ettevõtlus; üliõpilaste ja akadeemiline ettevõtlus; digitaliseerimine

Inglise keeles

entrepreneurial ecosystems; entrepreneurship education; inclusive entrepreneurship; migration; transnationalism; entrepreneurial competencies; entrepreneurial growth; social entrepreneurship; sustainable entrepreneurship; student and academic entrepreneurship; digitalization; twin transitions

Uurimisrühma kompetentside tutvustus

Rühma ülevaade eesti keeles

Ettevõtluse uurimisrühm on Tallinna Tehnikaülikooli ärikorralduse instituudi osa, viies läbi päevakajalisi teadusuuringuid ja edendades innovatsiooni ettevõtluse valdkonnas.

Uurimisrühm keskendub peamiselt ettevõtluse ökosüsteemide, rahvusvahelise ettevõtluse ja ettevõtlusõppe uurimisvaldkondadele. Uurimused hõlmavad nii riiklikku (Eesti) kui ka rahvusvahelist konteksti, tagades seega uurimistöö terviklikkuse ja globaalse tähenduse. Oleme pühendunud vastutustundlikele uurimistavadele, mille eesmärk on parandada ettevõtlusaktiivsust ja kasvu soodustavaid tingimusi ning pakkuda teadmisi, mis annaksid sisendit poliitikate ja praktikate osas, et toetada erinevaid ettevõtlusalaseid eesmärke.

Meie missiooniks on edendada ettevõtlusuuringute valdkonda, arendada olemasolevaid ja pakkuda uuenduslikke õppeprogramme ning avaldada olulist sotsiaalset mõju. Oma teadustöö kaudu aitame kaasa ettevõtluse soodustamisele ning ühiskonna paremaks muutmisele, sest uurimuste tulemustest saab kasu nii poliitikate arendamisel kui ka praktikate paremal tundmisel. Seega toetame nii akadeemilisi kui ka elulisi valdkondi.

Tänu meie põhjalikule uurimistöole, uuenduslikule õppele ja sotsiaalsele mõjule pühendumisele on Tallinna Tehnikaülikooli ettevõtluse uurimisrühm oma valdkonnas esirinnas.

Rühma ülevaade inglise keeles

The Entrepreneurship Research Group is a distinguished division within the Department of Business Administration at the School of Business and Governance, Tallinn University of Technology. Our group is dedicated to pioneering research and fostering innovation in the field of entrepreneurship.

We focus on key areas such as entrepreneurial ecosystems, transnational entrepreneurship, and entrepreneurship education. Our work spans both national (Estonian) and international contexts, ensuring that our research is comprehensive and globally relevant. We are committed to responsible research practices, aiming to enhance the conditions that foster entrepreneurial activity and growth and providing insights that can inform policies and practices to support diverse entrepreneurial endeavors.

Our mission is to advance the field of entrepreneurship research, develop and deliver innovative educational programs, and make a significant social impact. By deriving strong policy and practical implications from our research, we aim to influence both academic and practical realms, contributing to the betterment of society through entrepreneurship.

Through our rigorous research, innovative education, and commitment to social impact, the Entrepreneurship Research Group at Tallinn University of Technology

stands at the forefront of entrepreneurship research and practice.

Viimaste aastate olulisemad projektid:

KOHTO7 Säilenõtkke ettevõtlusökosüsteemi üles ehitamine: ressursside ringlussevõtu mehhanismide lahtimõtestamine 2024 - 2026 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/6c9c488f-e429-4e2b-a21b-d14bea94e243>

MINM23017 Globaalne ettevõtlusmonitoring 2023 Eesti uuring 2023 - 2024
<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/9b718d68-d821-4a65-be9e-95750d78bc93>

VERT24063 Kvaliteetne digiharidus Gruusias 2024 - 2027
<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/bbdcc509-2496-4bf7-bc2d-1b7a54a7e56f>

VERT21043 Teadusjuhtimise koolitus KIBSi VKEdele 2021 - 2024
<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/692fa873-9cca-4ff8-8502-e41ad8b5b887>

Viimaste aastate olulisemad artiklid:

Harima, Aki; Harima, Jan; Freiling, Jörg (2024). Ecosystem Orchestration: Unpacking the Leadership Capabilities of Anchor Organizations in Nascent Entrepreneurial Ecosystems. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 48 (6), 1404–1450. DOI: 10.1177/10422587241241824.
<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/37a37d71-52f6-44f9-aa55-488427698a1b>

Marquardt, Leon; Harima, Aki (2024). Digital boundary spanning in the evolution of entrepreneurial ecosystems: A dynamic capabilities perspective. *Journal of Business Research*, 182, #114762. DOI: 10.1016/j.jbusres.2024.114762. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/e7dc84d2-7df5-49e5-a575-caee37e035d6>

Winkler, Christoph; Hammada, Basel; Noyes, Erik; Van Gelderen, Marco (2023). Entrepreneurship Education at the Dawn of Generative Artificial Intelligence. *Entrepreneurship Education and Pedagogy*, 579–589. DOI: 10.1177/25151274231198799.
<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/ea4a73db-dc62-4d0c-be77-4cd9a60c67f5>

Antonelli, Gilda; Venesaar, Urve; Riviezzo, Angelo; Kallaste, Marianne; Dorozynski, Tomasz; Klysik-Uryszek, Agnieszka (2024). Find your limits and break them! Nurturing students' entrepreneurship competence through innovative teaching methods and self-assessment. *Journal of Enterprising Communities*, 18, 1, 29–48. DOI: 10.1108/JEC-10-2022-0148.
<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/43594627-b397-4974-9d91-153ce1e0db3a>

Uurimisrühma lõppenud aasta rahvusvahelisel tasemel väljapaistvad teadustulemused

Eesti keeles

GEM, Globaalse ettevõtlusmonitori Eesti uuringu läbiviimine ja raporti koostamine.

Inglise keeles

The Global Entrepreneurship Monitor Estonian Report

Rühma TA seotus ühiskonnas aktuaalsete probleemidega ning neile lahenduste pakkumisega

Eesti keeles

Meil on kolm peamist uurimisvaldkonda: (i) ettevõtluse ökosüsteem, (ii) õpilaste ettevõtlus/ettevõtlusharidus ja (iii) kaasav ettevõtlus.

Meie ettevõtluse ökosüsteemi uuringute eesmärk on arendada raamistikku Eesti ja ülemaailmsetele poliitikakujundajatele, kuidas luua oma piirkondades vastupidav ja jätkusuutlik ettevõtlusökosüsteem. Näiteks uurime olulisi pädevusi, mis on seotud ökosüsteemi juhtimisega nende arengu toetamisel.

Ettevõtlusõppe ja üliõpilaste ettevõtlikkuse uuringutes uuritakse üliõpilaste ainulaadset potentsiaali ja ülikoolide rolli nende ettevõtlikkuse ja ettevõtluspädevuste arendamisel. Meie uuringud pakuvad väärtuslikke teadmisi ja suuniseid ettevõtlusõppe edendamiseks ja ettevõtlike ülikoolide ülesehitamiseks.

Kaasava ettevõtluse uurimisvaldkonnas uurime ettevõtlust marginaliseeritud elanikkonnarühmade, näiteks pagulaste seas. Seda tehes annab meie teadustöö hindamatu teabe selle kohta, kuidas pagulased saavad oma ettevõtluspotentsiaali võimendada ja vastuvõtvasse ühiskonda integreeruda.

Inglise keeles

We have 3 main research areas:

Our research on entrepreneurial ecosystems develops implications for Estonian and global policymakers on how to build a resilient, sustainable entrepreneurial ecosystem in their regions. For instance, we examine the essential competencies associated with ecosystem leadership in catalysing the evolution of entrepreneurial ecosystems.

The research on entrepreneurship education and student entrepreneurship examines the unique potential of student entrepreneurs and the role of universities in supporting them. Our research offers valuable insights and guideline for advancing entrepreneurship education and building entrepreneurial universities.

Under the inclusive entrepreneurship research domain, we research entrepreneurship by marginalized populations, such as refugees. By doing so, our research generates invaluable implications on how refugees can leverage their entrepreneurial potential and integrate into the host society.

Info uurimisrühma rakendusliku väljundiga TA kohta

Senised rakendused ettevõtluses, majanduses, ühiskonnas

Me rakendame TalTechis ettevõtlusõppe arendamisel teaduspõhist ettevõtluspädevuste raamistikku.

Lepingud – finantskirjaoskuse ja äriplaneerimise koolituste pakkumine erasektorile ja ettevõtluse tugiorganisatsioonidele.

Uurimisrühma TA rakenduskompetentsid ettevõtluskoostööks

- Ettevõtluspädevuste arendamine (ettevõtlusõppe uuringud)
- Ettevõtluse ökosüsteemi arendamise alane konsultatsioon (ettevõtluskeskkonna uuringud)
- Ettevõtete asutamise ja arendamise toetamine (ettevõtlushariduse ja -koolituse kogemus)

Ettevõtluskoostöö eesmärk

Aki Harima kandideeris 2024. aastal Horizon EIE (European Innovation Ecosystems) BioTEechi innovatsiooni ökosüsteemi riigi PI-ks.

Koostöö idufirmade tugiorganisatsioonidega, nagu inkubaatorid ja kiirendid, idufirmade investorid, majanduspoliitika kujundajad, uurimisinstituudid ja

valitsusvälised organisatsioonid (et toetada vähemustest ettevõtjaid, näiteks pagulasi) on potentsiaalsed koostööpartnerid ettevõtluse ökosüsteemide, ettevõtlusõppe ja kaasava ettevõtluse alastes uuringutes.

Täiendav info:

Uurimisrühma seotus TalTech TA prioriteetse suunaga (kuni kaks olulisemat suunda):

- 4. Innovaatilised ettevõtted ja tulevikku vaatav riigivalitsemine
-

Uurimisrühma tegevusega seotud teadusvaldkond – kuni 2 alamvaldkonda Frascati Manuaali klassifikaatori alusel ja kuni 3 teaduseriala CERCSi klassifikaatori alusel.

Frascati Manuaali teadusvaldkonnad:

- 5.2 Majandusteadus ja ärimine
- 5.3 Haridusteadused

CERCSi teaduserialad:

- S188 Arenguökonomika
- S189 Organisatsiooniteadus
- S190 Ettevõtete juhtimine

Hinnang rühma kasutuses olevale TA taristule (sh kollektioonid ja andmekogud), piisavus ja seisund

Hinnang seisundile:

hea

Seisundi selgitus:

Juurdepäas ajakirjadele on hea. Hetkel me andmebaasi ei kasuta, kuna rakendame peamiselt kvalitatiivseid uurimismeetodeid.

Uurimisrühma liikmete osalus oluliste TA&I-ga seotud välisorganisatsioonide töös lõppenud aastal

Aki Harima, toimetuse liige: Entrepreneurship & Regional Development – An Entrepreneurship Journal (Q1, ABS3).

Kolm kõige olulisemat välis- ja kolm kõige olulisemat Eesti koostööpartnerit

Välispartnerid:

- ECSB – European Council for Small Business and Entrepreneurship
- ESU – European University Network on Entrepreneurship
- Sanita Rugina (Södertörn University, Sweden, Centre for Baltic and East European Studies)

Eesti partnerid:

-
-
-

Rühma liikmete TA populariseerimisega seotud tegevused

Sirje Ustav tutvustas GEM Eesti uuringu tulemusi TV3 uudistes, KUKU raadio saates Sihik ja Vikerraadios Uudis+.

- Korraldasime GEM Eesti raportit tutvustava ümarlaua koos poliitikakujundajate ja ekspertidega detsembris 2024.
- Käivitasime ettevõtluse uurimisrühma LinkedIn lehe. Teeme kaks postitust nädalas, et reklaamida oma teadustegevust ja väljundeid. Lehel on nüüdseks 770 jälgijat.

Rühma liikmete rahvusvahelisel ja riiklikul tasemel olulised tunnustused lõppenud aastal

Riiklikud:

Rahvusvahelised:

- Academy of Management 2024, konverentsi parima empiirilise publikatsiooni auhind ettevõtlusdivisjonis: Rugina, S., & Harima, A. Disrupt and Rebuild: Reconstruction of Entrepreneurial Identity.
- Entrepreneurship & Regional Development

Parim uurimistöö esitatud 2022 (anti 2024):

Harima, A. (2022). Theorizing Disembedding and Re-embedding: Resource Mobilization in Refugee Entrepreneurship. *Entrepreneurship & Regional Development* 34 (3-4), 269-293.

- European Management Journal,

Parim uurimistöö 2024 (II koht)

Yeshi, T., Harima, A., & Freiling, F. (2024). Resilience on an emotional rollercoaster: Refugee entrepreneurship under adversity. *European Management Journal* 42(2), 173-185.

Rühma liikmete osalemine TA tegevusega seondult ettevõtete nõustamistes

Sirje Ustav esindab TalTech ärikorralduse instituuti Sihtasutuse Kutsekoda nõukogus.

Uurimisrühma veebilehe aadress

Eesti keeles

<https://taltech.ee/arikorralduse-instituut/uurimisruhmad#p14979>

Inglise keeles

4 Organisatsiooni ja juhtimise uurimisrühm

Uurimisrühma juht

Mari-Klara Stein, kaasprofessor teneuris, mari-klara.stein@taltech.ee

Uurimisrühma liikmed

Mari-Klara Stein, Doktor, kaasprofessor teneuris
Karin Reinhold, Doktor, kaasprofessor
Merle Ojasoo, Doktor, dotsent
Mike Franz Wahl, Doktor, kaasprofessor
Marina Järvis, Doktor, nooremprofessor
Maris Zernand-Vilson, Doktor, vanemlektor
Liina Randmann, Doktor, vanemlektor
Aive Pevkur, Doktor, vanemlektor
Tiiu Kamdron, Doktor, lektor
Tarmo Koppel, Doktor, lektor
Velli Parts, Magister, lektor
Olga Tšernikova, Magister, doktorant-nooremteadur
Mari Kurashvili, Magister, doktorant
Rusudan Tsiskaridze, , doktorant
Piia Tint, Doktor, emeriitprofessor
Madison Winter Kurchik, Doktor, järeldoktor-teadur
Marge Sassi, Doktor, vanemlektor
Maria Kütt, Magister, doktorant
Kaspar Roost, Magister, doktorant
Ljudmila Linnik, Magister, doktorant
Ebru Metin, Magister, doktorant-nooremteadur
Amit Gupta, Magister, doktorant-nooremteadur
Artur Toikka, Magister, doktorant-nooremteadur
Anna Litvinenko, Magister, doktorant-nooremteadur
Akaki Tartarashvili, , doktorant
Mari-Liis Ivask, Magister, doktorant-nooremteadur

Võtmesõnad

Eesti keeles

juhtimine; heaolu; vastutustundlik ja eetiline organisatsiooni areng; liidri-järgija mõjusuhe; strateegiline juhtimine; teadmiste ja innovatsiooni juhtimine; riskide juhtimine; inimressursside juhtimine; muutuste juhtimine; töötervishoid; organisatsioonipsühholoogia; tööohutus- ja riskid; tulevikutöö ja digitaalne transformatsioon

Inglise keeles

leadership; well-being; responsible and ethical organizational development; leader-follower relationship; strategic management; knowledge and innovation management; risk management; HRM; change management; occupational health; organizational psychology; occupational safety and risks; future of work and digital transformation

Uurimisrühma kompetentside tutvustus

Rühma ülevaade eesti keeles

Rühm tegeleb mitmete organisatsiooni ja juhtimise uurimisvaldkondadega, millest peamised uurimisteemad hõlmavad juhtimist, tulevikutööd, heaolu,

vastutustundlikku, eetilist organisatsiooni arengut ja jätkusuutlikku juhtimist. Rühma uurimistöö eesmärgiks on laiendada organisatsiooni ja juhtimise valdkondade teaduspõhiste teadmiste hulka ning sellega panustada ühiskonda Eesti ja muu maailma organisatsioonide ees seisvate võimaluste leidmisel ja väljakutsete lahendamisel. Rühma üldine huvi on uurida, kuidas organisatsioonid muudavad innovaatiliste lahenduste leidmiseks oma teadmisi ja juurdepääsu uutele digitaalsetele lahendustele, et saavutada ja säilitada jätkusuutlik areng. Uurimisrühma liikmetel on lai kogemuste pagas, mis on saadud töötades mitmesugustes riiklikes ja rahvusvahelistes era- ning avalikes organisatsioonides. Eesmärgiks on nende kogemuste kasutamine ja edasiarendamine suurema üldise heaolu loomiseks.

Rühma ülevaade inglise keeles

The research group is active in a number of research fields related to organisation and management, using different theoretical lenses and research methods. The primary research interests can be grouped under leadership, future of work, well-being and responsible, ethical organizational development and sustainable management. The group collaborates with a number of internationally renowned researchers working within the confines of organization and management, future of work, occupational safety and related research areas. The purpose of the group is to extend the scientific body of knowledge concerning the related fields of organization and management and to contribute to practice, by presenting opportunities and challenges confronting Estonian organizations and beyond. The overall interest of the group is to investigate how organizations transform their knowledge and access to new digital solutions into innovative outputs to achieve and maintain sustainable business development. The group members have a broad portfolio of expertise gained from working with a variety of national and international private and public organizations. The aim is to take advantage of it and use this expertise to develop it further for the greater good.

Viimaste aastate olulisemad projektid:

STP15 Töö, mis väärrib tegemist? Platvormitöö väärtustamine Eestis 2022 - 2024

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/4a8be73a-d065-4081-a5a6-ef3e3cad07be>

VIR23053 Vaimne Tervis Loeb – Psühhosotsiaalsete riskide haldamine töökohal: ettevõtete vastupidavuse suurendamine Läänemere piirkonnas 2023 - 2025

<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/c3e9b78e-6817-4e00-aa3c-fe68cb1cbe5a>

VEU23077 Tööstussuhted ja psühhosotsiaalsed riskid: võimalused ja väljakutsed riskide ennetamiseks ja juhtimiseks 2023 - 2026 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/19d73df2-433e-4660-8321-06b3b54c852a>

Viimaste aastate olulisemad artiklid:

Gol, Elham Shafie; Avital, Michel; Stein, Mari-Klara (2024). Crowdworking: Nurturing Expert-Centric Absorptive Capacity. *Information Systems Research*, 35 (4), 1657–1680. DOI: 10.1287/isre.2020.0413. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/5c19408a-deaf-44e0-918e-ff2a1fd14ae6>

Kurashvili, M.; Reinhold, K.; Jarvis, M. (2022). Managing an ageing healthcare workforce: a systematic literature review. *Journal of Health Organization and Management*. DOI: 10.1108/JHOM-11-2021-0411. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/b5612502-3df5-4298-a982-7ba8b6d653c5>

Lämsä, Anna-Maija; Ojasoo, Merle; Jyrkinen, Marjut; Pučetaité, Raminta (2023). Appearance-based discrimination against young women in the workplace. *Qualitative Research in Organizations and Management An International Journal*, 18 (2), 125–141. DOI: 10.1108/QROM-02-2022-2292. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/114a5fbf-db6d-4e68-95e4-d34d8f5f6858>

Prokushenkov, P., Wahl, M. F. (2023). Strategic intentions guided by individual values: Evidence from business owners. *International Journal of Applied Decision Sciences*, 16, 1, 67–86. DOI: 10.1504/IJADS.2023.127938. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/9e793fe8-32ed-4fad-9924-f926a8abb0ae>

Uurimisrühma lõppenud aasta rahvusvahelisel tasemel väljapaistvad teadustulemused

Eesti keeles

Aastal 2024 algas rühma liikmete juhtimisel või osalusel kolm välisrahastatud teadusprojekti platvormitöö, digihariduse ning soolise mitmekesisuse teemadel. Samuti jätkusid välisrahastatud projektid tööalase vaimse tervise, psühhosotsiaalsete riskide ning aktiivse liikumise teemadel. Rühma liikmete juhtiv- ning kaasautorluses ilmus 2024. aastal viis kõrgel tasemel teadusartiklit (1.1), millest kolm olid kõrgeimas Q1 kategoorias. Lisaks ilmus rühma liikmete juhtiv- ja kaasautorluses mitmeid olulisi raamatupeatükke (3.1). Rühma liikme Merle Ojasoo artikkel sai rahvusvahelise tunnustuse ning silmapaistva artikli auhinna (Emerald Literati Awards). Aastal 2024 jätkasid edukalt doktorikraadi õpingutega kõik rühma doktorandid.

Inglise keeles

In 2024, two internationally funded research projects focusing on platform work, digital education and gender diversity were initiated under the leadership or involvement of the group members. Additionally, internationally funded projects addressing occupational mental health, psychosocial risks, and active mobility continued. In 2024, five high-quality research articles (1.1) were published under the leadership and co-authorship of the group members, three of which were in the highest Q1 category. Furthermore, several significant book chapters (3.1) were published with the group members as leading and contributing authors. Merle Ojasoo's paper received the Outstanding Paper award in the 2024 Emerald Literati Awards. In 2024, all the group's doctoral students successfully continued their doctoral studies.

Rühma TA seotus ühiskonnas aktuaalsete probleemidega ning neile lahenduste pakkumisega

Eesti keeles

2024. aastal kõnelesid rühma liikmed aktiivselt kaasa ühiskonnas aktuaalsetel teemadel nii teles, raadios, printmeedias kui ka sotsiaalmeedias. Mike Wahl juhtimisel toimus 2024. a Äriühingute valitsemise aastakonverents (EVA), kus osales 170 omanikkonna, nõukogu, ja juhatuse liiget Eestist. Aive Pevkur ja Merle Ojasoo on jätkuvalt Eesti ühiskonnas aktiivsed eestkõnelejad eetika ning ESG teemadel ning on ka MTÜ Korrupsioonivaba Eesti liikmed. ESG teema on kasvanud ka üle-ülikooliseks tippkeskuseks, mida juhib Merle Ojasoo. Marina Järvis, Karin Reinhold ning Mari-Klara Stein osalesid aktiivselt erinevates tööheaolu (puhkused, hübriid töö, jne) aruteludes meedias.

Inglise keeles

In 2024, the group members actively contributed to discussions on various socially relevant topics through television, radio, print media, and social media. Under the leadership of Mike Wahl, the 2024 Annual Corporate Governance Conference took place, attracting 170 owners, board members, and executives from Estonia. Aive Pevkur and Merle Ojasoo remain prominent advocates for ethics and ESG (Environmental, Social, and Governance) topics in Estonian society and are members of the NGO Transparency International Estonia. The ESG theme has also developed into a university-wide center of excellence, led by Merle Ojasoo. Marina Järvis, Karin Reinhold, and Mari-Klara Stein actively participated in media discussions on various aspects of workplace well-being, such as vacations, hybrid work, and more.

Info uurimisrühma rakendusliku väljundiga TA kohta

Senised rakendused ettevõtluses, majanduses, ühiskonnas

1. Uued tööviisid heitkoguste vähendamiseks (projekt):

<https://nwow4net-zero.eu/index.php/en/>

2. TalTech & Swedbank jätkusuutlikkuse eksperdi programm (koolitus),

<https://esgprogramm.ee/>

3. Mental Health Matters projekt (tööriist VKE-dele),

<https://taltech.ee/uudised/karin-reinholdi-eestvedamisel-algas-projekt-mental-health-matters>

4. Meedia näited:

1.

<https://novaator.err.ee/1609479479/professor-puhkuse-tippheaolu-saabub-kaheksandal-paeval>

2.

<https://novaator.err.ee/1609507702/eksperdid-kaugtoo-taandub-kuid-kontori-roll-on-jaadavalt-muutunud>

3.

<https://majandus.postimees.ee/8157749/eksperdid-debatil-netikaubandus-ujutab-meid-ule-tarbetu-jamaga>

Uurimisrühma TA rakenduskompetentsid ettevõtluskoostöök

Uuringud ja teaduspõhised soovitusel - Organisatsioonikultuuri hindamine, töökeskkonna hindamine ja auditeerimine, rahulolu- ja pühendumuse hindamine ja tõstmine, organisatsiooni digitaalse valmisoleku hindamine ja tõstmine, töö digitaalse transformatsiooni edendamine, psühhosotsiaalsete riskide hindamine, töötajate tervisekäitumise juhtimispraktikate hindamine, meeskonnatöö hindamine, mitmekesisuse, võrdõiguslikkuse ja kaasamise hindamine ja tõstmine

Koolitused - juhtimisalased teemad (talendijuhtimine, kriisijuhtimine, konfliktide lahendamine, edasi- ja tagasiside, jne.), ESG, ärietika, meeskonna juhtimine ja koostöö, (digi)muudatuste juhtimine, töötajate motiveerimine ja motivatsiooni loomine, töötervishoid ja tööohutus, meeskonna mitmekesisus, ettevõtte digitaliseerimine ja tehisintellekti rakendamine, tulemuslikkuse hindamine, (agiilne) projektijuhtimine, juhtimissimulatsiooni mäng, juhtimiskompetentside hindamine.

Ettevõtluskoostöö eesmärk

TA lepingud, nt. tööandja võimekuse tõstmine psühhosotsiaalsete riskidega võitlemisel või Eesti platvormitöö tuleviku suunamine.

Horizon projektides ja muudes tippkeskustes osalemine.

Täiendav info:

Uurimisrühma seotus TalTech TA prioriteetse suunaga (kuni kaks olulisemat suunda):

- 4. Innovaatilised ettevõtted ja tulevikku vaatav riigivalitsemine
-

Uurimisrühma tegevusega seotud teadusvaldkond – kuni 2 alamvaldkonda Frascati Manuaali klassifikaatori alusel ja kuni 3 teaduseriala CERCSi klassifikaatori alusel.

Frascati Manuaali teadusvaldkonnad:

- 5.2 Majandusteadus ja ärimine
- 5.1 Psühholoogia ja tunnetusteadused

CERCSi teaduserialad:

- S190 Ettevõtete juhtimine
- S189 Organisatsiooniteadus

Hinnang rühma kasutuses olevale TA taristule (sh kollektioonid ja andmekogud), piisavus ja seisund

Hinnang seisundile:

piisav

Seisundi selgitus:

Rühma kasutuses olev taristu on üldiselt teadustöökäsi piisav. Siiski on puudus andmekogumise ning andmeanalüüsi tarkvarade litsentsidest (Qualtrics, SPSS, Nvivo või muu).

Kvalitatiivse analüüsi tarkvara (Nvivo, MAXQDA või Atlas.ti) litsentse on tihti puudu.

Uurimisrühma liikmete osalus oluliste TA&I-ga seotud välisorganisatsioonide töös lõppenud aastal Mari-Klara Stein:

- AIS (Association for Information Systems) Special Interest Group on Changing Nature of Work, President Elect & Workshop organiseerija.

<https://communities.aisnet.org/sigcnw/about/executive-board>

- Vanemtoimetaja, Information & Organisation (1.1, Q1)

- Kaastoimetaja, MIS Quarterly (1.1, Q1, FT50). Alates 2025 vanemtoimetaja.

Mike Franz Wahl. EURAM (European Academy of Management) Strategic Management Special Interest Group liige ja retsensent.

Kolm kõige olulisemat välis- ja kolm kõige olulisemat Eesti koostööpartnerit

Välispartnerid:

- Copenhagen Business School (CBS), Taani. Mari-Klara Stein teeb aktiivset teadus- ja projektikoostööd Digitaliseerimise instituudi teadlastega, kes on ka Ärikorralduse instituudis külalisseminare andnud.
- KTH Royal Institute of Technology, Rootsi. Karin Reinhold on KTH-s külalislektor ning KTH teadlased on olnud meie doktorandide kaitsmiskomisjonides.
- Association for Information Systems Special Interest Group on Changing Nature of Work (SIGCNoW) (<https://communities.aisnet.org/sigcnw/home>). Mitmed rühma liikmed on selle rahvusvahelise huvigrupi liikmed ja/või on osalenud huvigrupi seminaridel.

Eesti partnerid:

- TalTech Tarkvarateaduse instituut ja Keemia- ja biotehnoloogia instituut. Mitmed rühma liikmed on seotud interdistsiplinaarsete projektidega (SOURCES tippkeskus, ESG keskus, Tervise- ja Toidutehnoloogiatega keskus).
- Tartu Ülikool. Käimasolevas RITA+ projektis Eesti platvormitöö tuleviku teemal on partneriks Tartu Ülikooli majandusteaduskonna teadlased J. Masso ja L. Roosaar.
- EBS ja EMTA. Mitmed rühma liikmed teevad koostööd EBS-i ja EMTA teadlastega publikatsioonide ja projektitaotluste raames.

Rühma liikmete TA populariseerimisega seotud tegevused

Rühm tegeleb aktiivselt TA populariseerimisega läbi meedias avaldatud (arvamus)lugude ning raadioesinemiste. Mõned näited:

1.

<https://novaator.err.ee/1609479479/professor-puhkuse-tippheaolu-saabub-kaheksandal-paeval>

2.

<https://novaator.err.ee/1609507702/eksperdid-kaugtoo-taandub-kuid-kontori-roll-on-jaadavalt-muutunud>

3.

<https://majandus.postimees.ee/8157749/eksperdid-debatil-netikaubandus-ujutab-meid-ule-tarbetu-jamaga>

Lisaks meie rühma liikmete poolt avaldatud populaarteaduslikud raamatud:

1. Maarit Vabrit-Raadla "Inimesed. Tulemused. Töötajakogemus":

<https://sinulab.com/raamat-tootajakogemus/?lang=en>

2. Maris Zernand-Vilsoni poolt toimetatud personalijuhtimise käsiraamat:
<https://pare.ee/toode/personalijuhtimise-kasiraamat-2024/>

Rühma liikmete rahvusvahelisel ja riiklikul tasemel olulised tunnustused lõppenud aastal
Riiklikud:

Aive Pevkur. Aasta parim eestikeelne kõrgkooliõpik „Praktilise eetika käsiraamat“ <https://eetika.ee/et/opik>

Rahvusvahelised:

Merle Ojasoo. Silmapaistev artikkel 2024. 'Appearance-based discrimination against young women in the workplace', Emerald Literati Awards, ajakirjas "Qualitative Research in Organizations and Management: An International Journal".

Rühma liikmete osalemine TA tegevusega seonduvalt ettevõtete nõustamistes
Eesti Personalijuhtimise Ühingu (PARE) nõustamine. Mitmed rühma liikmed teevad aktiivset koostööd PARE-ga, pakkudes koolitusi, kirjutades ja toimetades personalijuhtimise käsiraamatu uut versiooni, jne.

Rühma liikmed osalevad ka Taltech & Swedbank jätkusuutlikkuse eksperdi programmi koolituse läbiviimisel. <https://esgprogramm.ee/>

Uurimisrühma veebilehe aadress

Eesti keeles

<https://taltech.ee/arikorralduse-instituut/uurimisruhmad#p15078>

Inglise keeles

5 Jätkusuutliku väärtusahela juhtimise uurimisrühm

Uurimisrühma juht

Wolfgang Dieter Gerstlberger, kaasprofessor tenuuris, wolfgang.gerstlberger@taltech.ee

Uurimisrühma liikmed

Wolfgang Dieter Gerstlberger, Doktor, kaasprofessor tenuuris

Gunnar Klaus Prause, Doktor, kaasatud professor

Üllas Ehrlich, Doktor, dotsent

Tarmo Kalvet, Doktor, kaasatud professor

Tarvo Niine, Doktor, dotsent

Jelena Hartšenko, Magister, lektor

Marek Tiits, Doktor, vanemteadur

Vera Gerasimova, Magister, doktorant-nooremteadur

Mohammadhossein Bagheri, , doktorant

Mihhail Kirejev, Magister, doktorant

Tarmo Tuisk, Magister, projekti spetsialist

Tarlan Ahmadov, Magister, doktorant-nooremteadur

Merle Küttim, Doktor, nooremprofessor

Margit Kull, Magister, doktorant-nooremteadur

Ulrika Hurt, Magister, lektor

Arseni Kotov, Magister, doktorant-nooremteadur

Jaana Merisaar, Magister, projekti spetsialist

Chahinez Ounoughi, Doktor, järeldoktor-teadur

Georgi Hrenov, Doktor, järeldoktor-teadur

Helery Tasane, Doktor, järeldoktor-teadur

Narmin Eynizada, Magister, doktorant-nooremteadur

Sina Atari, Magister,

Daria Podmetina, Doktor, Vanemteadur

Võtmesõnad

Eesti keeles

jätkusuutlik äriarendus; tootmiskorraldus; säästlik innovatsioon; keskkonnamajandus; rohemajandus; nutikas tarneahela korraldus; organisatsiooni õppimine; andmeteadus

Inglise keeles

sustainable business development; operations management; sustainable innovation; environmental economics; green economy; smart supply chain management; organizational learning; data science

Uurimisrühma kompetentside tutvustus

Rühma ülevaade eesti keeles

Jätkusuutlik väärtusahela juhtimine tegeleb ülesannete ja protsessidega, mis toetavad ettevõtte strateegias kasvuvõimaluste ja uuenduste rakendamist. Pideva innovatsiooni tagamiseks keskendub jätkusuutliku väärtusahela korraldus võimalike uuenduste strateegilise arengu ettevalmistamisele, planeerimisele, rakendamisele ja hindamisele. Töörühm uurib potentsiaalseid arengutrajektoore ja innovatsioonivõimalusi nii organisatsioonide sees kui ka nende vahel. Selleks kasutatakse interdistsiplinaarset lähenemist, mis põhineb äriuuringutel, jätkusuutlikul juhtimisel (nt ringmajandus), keskkonnamajandusel, tootmis- ja

innovatsioonikorraldusel, inseneriteadusel, infotehnoloogial, disainil ning sotsiaalteadustel. Kõiki uuringuid ühendavaks raamistikuks on Euroopa nutika, jätkusuutliku ja kaasava kasvu strateegia. Töörühm tegeleb innovatsiooni ja kasvuvõimalustega ringmajanduse, digitaliseerimise, nutika tootmise, Tööstus 4.0, suurandmete, strateegiliste alliansside, võrgustike, tööstusstrateegiatega ja konkurentsivõime uuringutega. Teadustöö rahastatakse reeglina Euroopa ja/või riiklike projektide kaudu ülikooli-ettevõtte või ülikooli-avaliku sektori (nt ministriumid) koostöö raamistikus.

Rühma ülevaade inglise keeles

Sustainable value chain management deals with tasks and processes aiming at preparing and supporting the implementation of growth opportunities and innovations within the constraints of a firm's strategy. Thus, sustainable value chain management is focused on preparing, planning, implementing and evaluating a continuous stream of potential innovations. The research group investigates potential growth and innovation opportunities within and between organizations by using interdisciplinary approaches from business, sustainability management (e.g. "Circular Economy") and environmental economics, operations and innovation management, engineering, IT, design and social sciences in the context of the European agenda for smart, sustainable and inclusive growth. Consequently, the research group deals with innovations and growth opportunities in the areas of digitalization, smart production and Industry 4.0, Big Data, strategic alliances and networks as well as industrial strategy and competitiveness studies. The research work usually takes place in the framework of European and/or national projects and in the context of the university–business cooperation.

Viimaste aastate olulisemad projektid:

ÕÜF22 Õiglase ülemineku valitsemismudelid ja ettevõtluse arengurajad: seire ja analüüs 2024 - 2028 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/6438e394-a347-45d5-98ac-56d1695187ba>

PRG1573 Majanduslik keerukus, masinõpe ja majanduspoliitika 2022 - 2025 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/2f7d9acc-95c7-4285-af62-6e7b86ab0919>

VFP20054 Ettevõtete strateegia ja konkurentsivõime alased uuringud TalTech-is 2020 - 2024 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/554a86d0-b1f4-46c4-ba25-c031a0d122a5>

MKM-POL22 Jäätmete sümbiootilise väärimise edendamiseks vajalikud tegevused: puidu- ja mööblitööstuse juhtumianalüüs 2025 - 2026 <https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/78a0e33d-3431-4d3c-a4ae-59e86602367f>

Viimaste aastate olulisemad artiklid:

Kalantaridis, C.; Küttim, M. (2023). Multi-dimensional time and university technology commercialisation as opportunity praxis: a realist synthesis of the accumulated literature. *Technovation*, 122, 102685. DOI: 10.1016/j.technovation.2022.102685.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/80a92c2f-7e14-4744-bf97-0ab42b608eb6>

Prokop, Viktor; Gerstlberger, Wolfgang; Zapletal, David; Gyamfi, Solomon (2023). Do we need human capital heterogeneity for energy efficiency and innovativeness? Insights from European catching-up territories. Energy Policy, 177. DOI: 10.1016/j.enpol.2023.113565.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/d9264a85-714f-4f97-8e89-3e4bf339ab87>

Ahmadov, Tarlan; Durst, Susanne; Gerstlberger, Wolfgang; Kraut, Elisabeth (2023). SMEs on the way to a circular economy: insights from a multi-perspective review. Management Review Quarterly.

DOI: 10.1007/s11301-023-00380-2. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/e74506cfd9b7-4924-80c8-3983193e572a>

Tiits, Marek; Karo, Erkki; Kalvet, Tarmo (2024). Small countries facing the technological revolution: fostering synergies between economic complexity and foresight research. Competitiveness Review.

DOI: 10.1108/CR-03-2023-0051. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/9be2522b-3af5-4098-a528-237575b014b0>

Ehrlich, Üllas (2023). Valuation of ecosystem non-market services: Recreational service in Estonia. Estonian Discussions on Economic Policy, 31 (1-2), 95–113. DOI: 10.1515/tped.v31i1-2.23581.

<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/6b9738d6-0b3a-44f0-b12b-bd87f531f5ea>

Uurimisrühma lõppenud aasta rahvusvahelisel tasemel väljapaistvad teadustulemused

Eesti keeles

Koostöö teadusajakirjaga Academy of Management Proceedings, fookusega mitmemõõtmeliste aja ja innovatsiooni ökosüsteemide valdkonnal.

Uurimisrühm panustas Academy of Management Proceedings, organiseerides PDW in MED valdkondi.

Uurimisrühma liikmed osalesid viimases rahvusvahelises GEM 2023/2024 (Global Entrepreneurship Monitor) uuringus, valmis tulemuste aruanne, mida tutvustati Eestis koostöös instituudi ettevõtluse uurimisrühmaga.

Uurimisrühma liikmed osalesid S3 (ohutus, turvalisus ja kaitsemeetmed) ekspertrühmas, mille koosseisu moodustavad praktikud ja akadeemikud üle Euroopa.

Inglise keeles

Contribution to Academy of Management Proceedings, dealing with Multi-dimensional Time and Innovation Ecosystems.

Contribution to Academy of Management Proceedings, organizing PDW in MED division.

Participation and detailed result report in/for the latest international GEM 2023/2024 (Global Entrepreneurship Monitor) study and its dissemination for Estonia in cooperation with the 'Entrepreneurship' unit of the department.

Participation in the S3 (safety, security and safeguards) Expert Group, composed by practitioners and academics from different parts of Europe.

Rühma TA seotus ühiskonnas aktuaalsete probleemidega ning neile lahenduste pakkumisega

Eesti keeles

Uurimisrühma teadus- ja arendustegevus on tihedalt seotud ühiskonna praeguste ja tulevaste probleemidega, nagu (i) õiglane (regionaalne) üleminek, (ii) ringmajanduse lähenemisviiside rakendamine erinevate tööstusharude ja riikide ettevõtetes (keskendudes Eestile), (iii) geopoliitilised muutused ja nende mõju väärtusahelatele, (iv) taastuvenergia muundamine ja (v) keskkonna kulude-tulude analüüsid. Kõigis nendes valdkondades on uurimisrühm läbi viinud uuringuid ja poliitikaanalüüse, tutvustanud neid nii poliitika- kui ka ettevõtlusega seotud sidusrühmadele ning esitanud rahastamiseks teadusuuringute ja poliitikaanalüüsi ettepanekuid.

Inglise keeles

The research group's R&D is closely related to current and future problem in society like (i) just (regional) transformation, (ii) implementation of Circular Economy approaches in businesses of different industries and countries (with current focus on Estonia), (iii) geopolitical changes and their impact on value chains, (iv) renewable energy transformation, and (v) environmental cost-benefit analyses in a broader scope. In all these domains, the team has been doing research and policy analysis, presenting them to policy and business stakeholders, and submitted research and policy analysis proposals for funding.

Info uurimisrühma rakendusliku väljundiga TA kohta

Senised rakendused ettevõtluses, majanduses, ühiskonnas

Töörühma rakenduslik teadus- ja arendustegevus viimase kolme aasta jooksul on käsitletud peamiselt teemasid, mis puudutavad kestlikku üleminekut laiemas mõttes, kuid keskenduvad eelkõige ringmajanduse rakendamisele.

Olulised hiljutised projektid on:

- * Jäätmete sümbiootilise väärimise edendamiseks vajalikud tegevused: puidu- ja mööblitööstuse juhtumianalüüs (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium);
- * Läänemere piirkonna aktiivse liikuvuse lahendused - pimedaajal ja kõikides ilmastikuoludes (EU INTERREG);
- * Metall- ja masinatööstuse ettevõtete motiveerimise võimalused rohepöörde elluviimise kontekstis (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium);
- * Ringmajanduse võimekuse tõstmine kohalikes omavalitsustes (Keskkonnaagentuur);
- * Vastutustundlik innovatsioon ja jätkusuutlikkus: avatud innovatsioonist, ringdisainist ja disainmõtlemisest uute teadmiste otsimine, keskendudes Eestile.
- * Aktiivne interdistsiplinaarne teadus- ja arendustöö SOURCES ringmajanduse tippkeskuse raames.
- * SECA investeringute analüüs, et teha kindlaks ja hinnata SECA-ga seotud avaliku ja erasektori põhitegevusi BSR-is, sealhulgas veebipõhise majandusotsuste tööriista loomine, mis visualiseerib tulemusi (rakenduslik doktoritöö).

Seoses nende projektidega on avaldatud mitmeid lühemaid artikleid laiemale avalikkusele:

- Ahmadov, T.; Gerstlberger, W. (2024). Eesti väikeettevõtteid kannustab rohetegudele väline surve. Novaator, 10.05.2024. Eesti väikeettevõtteid kannustab rohetegudele väline surve | Ühiskond | ERR
[<https://novaator.err.ee/1609338579/eesti-vaikeettevotteid-kannustab-rohetegudele-valine-surve>]

- Ulp, S.; Ahmadov, T.; Gerstlberger, W. (2023). Värske uuring: ökoinnovatsiooni väikeettevõtetes kutsub esile äripartnerite ja huvigruppide surve. Postimees, 03.05.2023. Värske uuring: ökoinnovatsiooni väikeettevõtetes kutsub esile äripartnerite ja huvigruppide surve
[<https://teadus.postimees.ee/7766513/varske-uuring-okoinnovatsiooni-vaikeettevotetes-kutsub-esile-aripartnerite-ja-huvigruppide-surve>]

- Podmetina, D. (2024). Vastutustundlik innovatsioon - ettevõtete võimalus saavutada edu jätkusuutlikkusega.

18.12.2024 <https://taltech.ee/uudised/vastutustundlik-innovatsioon-eesti-ettevotete-voimalus-saavutada-edu-jatkusuutlikkusega>

Uurimisrühma TA rakenduskompetentsid ettevõtluskoostöök

Seni on uurimisrühma kogemused ettevõtluskoostöös piiratud, võrreldes koostööga avaliku sektoriga. Spetsiifilised pädevused, mida teadusuuringud saavad (ja juba pakuvad) ettevõtetele, on järgmised:

- * Empiirilised protsessianalüüsid ja soovituselised protsesside optimeerimiseks.
- * Ettevõtete ringmajanduse lahenduste väljatöötamise ja rakendamise toetamine.
- * Keskkonnaalased kulude-tulude analüüsid.
- * Jätkusuutlikkusele keskendunud rakenduslikud turu-uuringud.
- * Kunst ja disain kui mõtlemismeetodid innovatsiooniks, protsesside ümberkujundamiseks ja jätkusuutlikkuseks.

Ettevõtluskoostöö eesmärk

Viimase kolme aasta jooksul on kõige olulisem olnud osalemine TalTechi FinEst Targa Linna keskuse iga-aastase "Targa linna" ideekonkursi voorudes. Nendel konkurssidel on kohtunud mitme ettevõttega (peamiselt jäätmekäitlussektoris) ja lepitud kokku uutes võimalikes stsenaariumites nutikate jätmete lahenduste kommercialiseerimiseks. Ettevõtted saavad targa linna projektides osalemisest kasu, kuna uurimisrühm annab tagasisidet nende tehniliste lahenduste piloteerimise kohta.

Täiendav info:

Uurimisrühma seotus TalTech TA prioriteetse suunaga (kuni kaks olulisemat suunda):

- 4. Innovaatilised ettevõtted ja tulevikku vaatav riigivalitsemine
- 3. Keskkonnaressursside väärastamine

Uurimisrühma tegevusega seotud teadusvaldkond – kuni 2 alamvaldkonda Frascati Manuaali klassifikaatori alusel ja kuni 3 teaduseriala CERCS klassifikaatori alusel.

Frascati Manuaali teadusvaldkonnad:

- 5.2 Majandusteadus ja äridus

2.7 Keskkonnatehnika

CERCSi teaduserialad:

S190 Ettevõtete juhtimine

T270 Keskkonnatehnoloogia, reostuskontroll

Hinnang rühma kasutuses olevale TA taristule (sh kollektsioonid ja andmekogud), piisavus ja seisund

Hinnang seisundile:

piisav

Seisundi selgitus:

Teadus- ja arendustegevuse infrastruktuuri osas kasutab meie uurimisrühm ainult riiklikke ja rahvusvahelisi andmebaase. Siiani ei ole meil olnud probleeme juurdepääsuga meie jaoks olulistele andmebaasidele. Kvantitatiivse ja kvalitatiivse analüüsi tarkvaralitsentside arv on olnud piisav. Uurimisrühm kasutab rahvusvahelisi impordi-eksporti andmebaase konkreetsete "geopoliitiliste" väärtusahela analüüside tegemiseks või finantsandmebaase nagu ORBIS ja Eikon ettevõttespetsiifiliste turu- ja finantsnäitajate analüüsimiseks.

Uurimisrühma liikmete osalus oluliste TA&I-ga seotud välisorganisatsioonide töös lõppenud aastal Wolfgang Gerstlberger:

Academy of Management - liige ja osalemine aastakonverentsidel

LIAISE COST Action - tööstussümbioosi toetamine, juhatuse liige

Merle Küttim:

Academy of Management - liige ja osalemine aastakonverentsidel

ECSB, European Council for Small Business and Entrepreneurship - liige ja osalemine aastakonverentsidel

Tarlan Ahmadov:

GROW!EarlyCareer initiative of the Group for Research on Organizations and the Natural Environment (GRONEN) - korraldustoimkonna liige

The Society for Inclusive and Collaborative Entrepreneurship (S4ICE) – teadur

Young Scholar Initiatives, an initiative of the Institute for New Economic Thinking – liige ja korraldaja

Gunnar Prause:

Berlin Institute of Cooperative Studies (BICS) at Humboldt University Berlin - juhatuse liige

Conference series “Reliability and Statistics in Transportation and Communication” - programmikomitee liige

Daria Podmetina:

ISPIM (International Society for Professional Innovation Management) - teadusnõukogu liige

Global R&D Research Network (GLORAD) - teadur

Academy of Management - liige, MED tööühma töötubade organisatsioon

Tarmo Kalvet:

COST20112 - Platform OF policy Evaluation community for improved EU policies and Better ACKnowledgement (PROFEEDBACK) - aseesimees

Kolm kõige olulisemat välis- ja kolm kõige olulisemat Eesti koostööpartnerit Välispartnerid:

- Center for Knowledge and Innovation Research, Aalto Ülikool, Soome
- Invernizzi Center for Research on Innovation, Organization, Bocconi Ülikool, Itaalia
- Innovation Growth Lab, NESTA, Ühendkuningriik

Eesti partnerid:

- Tartu Ülikool, sotsiaalteaduste valdkond
- Statistikaamet
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Rühma liikmete TA populariseerimisega seotud tegevused

Nooremteadurite digitaalse ja jätkusuutliku transformatsiooni labor

[<https://www.etis.ee/Portal/Projects/Display/936afe00-d608-4015-9cc9-086abdbf5138>]

(mai-juuni, 2024). Labor kaaskorraldas töötoa “OpenInnoTrain Workshop at ISPIM 2024 Conference” ja sellele järgnenud jätkuüritused ISPIM konverentsil osalenud doktorantidele. Lisaks osales uurimisrühm ISPIM 2024 konverentsi kaaskorraldamisel ja tutvustamisel.

Rahvusvahelise veebiseminari korraldamine koostöös YSI ja TalTechiga Vietnami teemal.

Webinar: Accelerating Vietnam’s Circular Economy Transition: Importance, Necessity, and Future Pathways | TalTech
[<https://taltech.ee/en/events/webinar-accelerating-vietnams-circular-economy-transition-importance-necessity-and-future>]

TalTech Talk | Wolfgang Dieter Gerstlberger: journey to sustainable innovation
[<https://taltech.ee/en/news/taltech-talk-wolfgang-dieter-gerstlberger-journey-sustainable-innovation>]

Rühma liikmete rahvusvahelisel ja riiklikul tasemel olulised tunnustused lõppenud aastal **Riiklikud:**

24.01.2024 - Merle Küttim pälvis Mihhail Bronšteini preemia
[<https://taltech.ee/uudised/merle-kuttim-palvis-mihhail-bronsteini-preemia>]

13.12.2024 - Helery Tasane pälvis Eesti Panga teaduspreemia
[<https://taltech.ee/uudised/kolm-majandusteaduskonna-vilistlast-palvisid-eesti-panga-teaduspreemiad>]

Rahvusvahelised:

Rühma liikmete osalemine TA tegevusega seonduvalt ettevõtete nõustamistes
Üllas Ehrlich:

Eestimaa Looduse Fondi Nõukogu - liige

Tarmo Kalvet:

Rahvusvahelise Joseph A. Schumpeteri Ühing - liige;

International Society for Professional Innovation Management (ISPIM) - liige

Gunnar Prause:

Berlin Institute of Cooperative Studies (BICS) Humboldti Ülikoolis - juhatuse liige;

Saksamaa föderaalvalitsuse merenduse säilenõtkuse alane nõustaja ja ekspertgrupi liige.

Uurimisrühma veebilehe aadress

Eesti keeles

<https://taltech.ee/arikorralduse-instituut/uurimisruhmad#p15103>

Inglise keeles

<https://taltech.ee/en/department-business-administration/research-groups#p22761>